

**Χαιρετισμός της Υφυπουργού Κοινωνικής Πρόνοιας κ.
Μαριλένας Ευαγγέλου στην Ημερίδα του Παγκύπριου
Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων «Φτώχεια
Γένους Θηλυκού» 7.10.23.**

Χαιρετίζω τη σημερινή Ημερίδα που διοργανώνει ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων, κατά την οποία θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε τη Φτώχεια Γένους Θηλυκού, ένα θέμα το οποίο σαφώς δεν πρέπει να απασχολεί και να ανησυχεί μόνο τις γυναίκες.

Αναμφίβολα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι μονογονεϊκές οικογένειες είναι πολύπλευρα και οι γυναίκες, πόσο μάλλον οι μονογονείς, κινδυνεύουν περισσότερο από άλλες ομάδες στο να έρθουν αντιμέτωπες με την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Είναι δε κοινά αποδεκτό ότι η πλειοψηφία μονογονεϊκών οικογενειών αποτελείται από γυναίκες.

Η παρουσία μου σήμερα εδώ ως Υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας, ενισχύει την ισχυρή βούληση της Κυβέρνησης Νίκου Χριστοδουλίδη να εγκύψει στα θέματα που απασχολούν τους πολίτες και δη τις μονογονεϊκές οικογένειες και μέσα από τη διαβούλευση να καταλήξει σε εκείνες τις λύσεις, οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις προκλήσεις και θα απαντούν στις ανησυχίες.

Την ίδια ώρα είμαι εδώ ως γυναίκα και ως μάνα. Αφουγκράζομαι και μοιράζομαι τις ανησυχίες σας.

Γνωρίζω τις προκλήσεις και ως ενεργό μέλος της κοινωνίας αλλά και τώρα ως Υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας. Άλλωστε με τη φίλη Αργεντούλα Ιωάννου, συζητήσαμε και μετά την ανάληψη των καθηκόντων μου, αλλά και άλλες δεκάδες φορές στο παρελθόν.

Έχω εργαστεί για πολλά χρόνια στον ιδιωτικό τομέα και γνωρίζω τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η σύγχρονη μητέρα, που είτε εργάζεται ή θέλει να ενταχθεί στην αγορά εργασίας, ταυτόχρονα με το μέγαλωμα των παιδιών της, με όλες τις δυσκολίες που έχουν να κάνουν με τα ωράρια εργασίας, με τις δομές φύλαξης παιδιών, με το ύψος των μισθών.

Και πιστέψτε με, έχω βιώσει την ανησυχία της μητέρας που αποτείνεται σε χώρους φύλαξης παιδιών κατά τις απογευματινές ώρες για να μπορεί να ανταποκριθεί στις επαγγελματικές της υποχρεώσεις. Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης. Υπάρχει πεδίο δράσης.

Αναμένω λοιπόν με μεγάλο ενδιαφέρον να παρακολουθήσω την ημερίδα και να ακούσω τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις που θα προκύψουν από αυτήν.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής του Κράτους, το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας καταβάλλει το επίδομα τέκνου και το επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας στη βάση εισοδηματικών, περιουσιακών και άλλων κριτηρίων.

Το επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας, το οποίο αποτελεί μηνιαίο επίδομα, έχει ως στόχο τη στήριξη των μονογονέων για τις επιπλέον ανάγκες που αντιμετωπίζουν, χωρίς την υποστήριξη άλλου προσώπου, στην εξυπηρέτηση των καθημερινών ή/και τακτικών υποχρεώσεων του νοικοκυριού.

Ενδεικτικά να αναφέρω ότι για το 2022, καταβλήθηκε επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας σε 11,464 οικογένειες εκ των οποίων οι 10,715 ήταν γυναίκες.

Στο σημείο αυτό να αναφέρω, ότι τόσο στο επίδομα τέκνου όσο και στο επίδομα μονογονιού καταβάλλεται ολόκληρη η Αυτόματη

Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή, ακριβώς για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες που προκύπτουν λόγω ακρίβειας και πληθωρισμού.

Επιπρόσθετα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες όπως για παράδειγμα υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, ενώ παράλληλα υλοποιείται το έργο "Προϊκα του Μωρού, το οποίο έχει επεκταθεί και στη νέα προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο του Προγράμματος "ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027" με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Μέσα από άλλα προγράμματα, όπως είναι το Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσανος Σημασίας, προωθείται η συνεργασία με Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς, για τη λειτουργία προγραμμάτων στήριξης της οικογένειας και ιδιαίτερα όσον αφορά στη λειτουργία προγραμμάτων φροντίδας παιδιών. Συγκεκριμένα, ενθαρρύνεται η λειτουργία και η διεύρυνση του ωραρίου των δομών φροντίδας παιδιών ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι εργαζόμενοι γονείς. Ήδη, αρκετά προγράμματα λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο μέχρι το απόγευμα καθώς και τα Σάββατα, ώστε να καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες των εργαζόμενων γονιών. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2022 επιχορηγήθηκαν 62 βρεφο/παιδοκομικοί σταθμοί με ποσό €2.186.129. (πέραν των 2 εκατομμυρίων).

Πέραν τούτου, ενθαρρύνονται επίσης οι δομές φροντίδας με τη δημιουργία χώρων δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών κατά τις απογευματινές ώρες και κατά τις διακοπές, οι οποίοι να είναι ασφαλείς και προσβάσιμοι. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εγγράφουν και επιθεωρούν Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών με βάση τον περί Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών Νόμο και τους σχετικούς κανονισμούς. Σήμερα λειτουργούν παγκύπρια 185 Κέντρα από τα οποία τα 68 έχουν λάβει κρατική ενίσχυση για το 2022 με ποσό €1.075.545. (πέραν του ενός εκατομμυρίου). Όλα τα Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών λειτουργούν καθ' όλη τη

διάρκεια του έτους (ολοήμερα, απογεύματα, διακοπές και αργίες), με σκοπό την εξυπηρέτηση των εργαζόμενων γονιών.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ανάπτυξης προγραμμάτων φροντίδας και απασχόλησης παιδιών προσχολικής ηλικίας στις ορεινές κοινότητες, έχουν ήδη λειτουργήσει οι Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί Καλοπαναγιώτη και Πάχνας ενώ αναμένεται εντός του τρέχοντος έτους και η ολοκλήρωση των Βρεφοπαιδοκομικών Σταθμών Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου και Τριμίκλινης.

Οι προσπάθειες μας όμως δεν σταματούν εδώ. Θέλω να υπερτονίσω τη σημαντικότητα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026, μέσω του οποίου δίνεται η ευκαιρία στην Κυπριακή Δημοκρατία, τόσο για την δημιουργία νέων δομών κοινωνικής φροντίδας, όσο και την αναβάθμιση/επέκταση υφιστάμενων δομών (δηλ. βρεφοπαιδοκομικών σταθμών και Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών για παιδιά ηλικίας μέχρι 4 χρ. & 6-13 χρ.), καθώς και Κέντρων Φροντίδας Παιδιών (δηλ. βρεφοπαιδοκομικών σταθμών, για τις ηλικίες μέχρι 4χρ.). Για την κυβέρνηση Νίκου Χριστοδουλίδη, η αξιοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μέχρι το τελευταίο ευρώ, αποτελεί μια ευκαιρία που δεν πρέπει να χάσουμε και προς τον σκοπό αυτό εργαζόμαστε σύσσωμη η Κυβέρνηση κι εγώ προσωπικά ως Υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας.

Αναπτύσσοντας λοιπόν την πολιτική της Κυβέρνησης και του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας για την εξισορρόπηση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ και στο Σχέδιο Επιδότησης Διδάκτρων και Σίτισης Παιδιών ηλικίας μέχρι 4 ετών, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Προγράμματος "ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027". Σκοπός του Σχεδίου είναι η στήριξη και ενίσχυση των οικογενειών με παιδιά, η ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων, καθώς και η απόκτηση ή/και αύξηση των εισοδημάτων λόγω ένταξης στην αγορά εργασίας.

Με πρόσφατη απόφαση του το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Νέο Διευρυμένο Σχέδιο Επιδότησης Διδάκτρων, μέσω του οποίου δύνανται να επωφεληθούν όλοι οι δικαιούχοι του επιδόματος τέκνου. Με την διεύρυνση αυτή ο αριθμός των εν δυνάμει δικαιούχων ανέρχεται στις 21.000 περίπου.

Μέσω του Σχεδίου επιδοτούνται με τη μέγιστη δυνατή επιδότηση όλοι οι δικαιούχοι επιδόματος μονογονεϊκής οικογένειας. Το ύψος της μηνιαίας επιδότησης κυμαίνεται από 225 μέχρι 350 ευρώ για παιδιά ηλικίας μέχρι 2 ετών και από 125 μέχρι 250 ευρώ μηνιαίως για παιδιά άνω των 2 ετών τα οποία φοιτούν σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγεία. Κατά το 2022-23 έχουν επωφεληθεί της υπό αναφορά επιδότησης 499 μονογονεϊκές οικογένειες με συνολική δαπάνη πέρα του ενός εκατομμυρίου.

Παράλληλα, μέσω του Σχεδίου παραχωρούνται κίνητρα στους βρεφονηπιακούς σταθμούς και στα νηπιαγωγεία ώστε να διευρύνουν τα ωράρια λειτουργίας τους για να μπορούν να εξυπηρετούνται καλύτερα οι γονείς και δη οι εργαζόμενοι γονείς.

Πρόκειται επίσης για έναν από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε ταυτόχρονα με τη Συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, να επιτυγχάνεται όσο το δυνατό μεγαλύτερη ένταξη παιδιών προσχολικής ηλικίας σε ποιοτικό και ασφαλές περιβάλλον, που θα παρέχει προσχολική εκπαίδευση αλλά και φροντίδα.

Η ομάδα που ασχολείται στο Υφυπουργείο με το Σχέδιο, εργάζεται ήδη για να επιτύχει τον επόμενο χρόνο ακόμα μεγαλύτερη διεύρυνση αλλά και καταρτισμό κριτηρίων που θα αναβαθμίζουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Όλα όσα σας έχω αναφέρει, εντάσσονται σαφώς μέσα στο πλαίσιο των πολιτικών Συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, ώστε οι γονείς, πατέρες και μητέρες να μπορούν να ανταπεξέλθουν και στους δύο σημαντικούς τους ρόλους.

Αναφέρομαι και στους δύο γονείς γιατί η ευθύνη είναι ίση. Παρόλα αυτά γνωρίζουμε όλοι σε ποιες τελικά πέφτει η ευθύνη. Ως αποτέλεσμα, οι γυναίκες οδηγούνται στη μειωμένη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, σε κατώτερες θέσεις στον εργασιακό χώρο, στο χάσμα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών και στη μειωμένη αντιπροσώπευση τους στο ευρύτερο φάσμα πολιτικής, εργασιακής και οικονομικής ζωής. Παράγοντες που συνδέονται άρρηκτα και ενισχύουν την εκθήλυνση της φτώχειας.

Αναγνωρίζω σαφώς ότι χρειάζεται να γίνουν πολύ περισσότερα και προς αυτή την κατεύθυνση εργαζόμαστε, σύμφωνα πάντοτε με το πρόγραμμα διακυβέρνησης του Νίκου Χριστοδουλίδη και στο πλαίσιο παράλληλα της δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας έχει τις πόρτες του ανοικτές και βρισκόμαστε εδώ σήμερα, ώστε μέσα από συνέργειες και διάλογο να επιτύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα το οποίο να βελτιώσει αισθητά την ζωή των γυναικών και δη των μονογονέων γυναικών.

Σας ευχαριστώ.